

Barnen och språken

Bakgrund

Vi vill komma åt lusten i lärandet. Varför? Forskningen säger, för att uttrycka det lite tillspetsat, att hjärnan måste få ha roligt! Vi refererar till Rolf Ekman, hjärnforskare och professor i neurokemi, som menar att om vi ser till att lusten styr våra liv får vi spänstiga och alerta synapser. Synapserna formas av stimulans och utmaningar, lust, glädje, sorg och kulturella aktiviteter. Mår vi bra så tänker vi snabbare och bättre.

The Wow Factor skrevs av Anne Bamford 2005 på uppdrag av Unesco. Hennes undersökning kom bland mycket annat fram till att ”*De estetiska ämnena och en kreativ undervisning stärker elevernas kritiska tänkande*”.

Hur då? Estetiken engagerar känslorna via upplevelser vilket fördjupar kunskaperna och vidgar förståelsen. Ulla Wiklund skriver: ”*Ett estetiskt förhållningssätt kan innebära delaktighet och utrymme för allas tankar och röster.*” Detta är demokratins inkluderande värdegrund och kan i vårt sammanhang sammanfattas med att **vi tror på det medskapande barnet.**

Målgrupp

Projektet består 2012/13 egentligen av tre delprojekt på resp. Måttsundskolan, Persöskolan samt Råneåskolan och vänder sig till barn och pedagoger i år F-3.

Syfte

Vårt syfte är att stärka elevens måluppfyllelse genom att:

inspirera och bidra till att implementera ett språkutvecklande förhållningssätt där estetiska lärprocesser – här uttytt gestaltning av kunskaper och erfarenheter - ingår som en naturlig och organisk del i all undervisning.

För att uppnå detta syfte vill vi visa på några delar av processen på vägen dit i form av följande målbilder:

- **Lärare ska veta vilka teorier undervisningen baseras på.**

Vi grundar vårt arbete på Vygotskijs teorier: Barns språkutveckling uppkommer på två plan, först på det sociala planet och därefter på det inre planet. Språket blir därmed en länk mellan kommunikationen med andra och det inre tänkandet. De estetiska uttrycken blir här redskap för barnens språkbygge.

- **Vi iscensätter Lgr 11:s intentioner i det vardagliga praktiska arbetet**

Vi utgår från de tre begreppen *elevnära, anpassning, och rörlighet i text* som kan vara till hjälp för att tolka, förstå och hantera konsekvenserna av formuleringarna i Lgr 11.

Vi tar fasta på och betonar läroplanens normer och värden

”Skolväsendet vilar på demokratins grund. Skolans uppgift är att låta varje enskild elev finna sin unika egenart och därigenom kunna delta i samhällslivet genom att ge sitt bästa i ansvarig frihet.” (Lgr 11. S. 7).

En lärare på en skola uttrycker sig så här om vårt sätt att arbeta: *”Barnen skall bli trygga i sitt eget sätt att tänka och våga uttrycka både åsikter och känslor utan att riskera att bli bedömd eller än värre dömd. Respekt för sina egna och andras känslor går som en röd tråd genom hela projektet.”*

På så sätt blir detta en motkraft till det ”utröstningssamhälle” som media förmedlar.

- **Vi medverkar till och betonar att det språkutvecklande innehållet i projektet har sitt stöd i kunskaper och kursplaner såsom de anges i Lgr 11.**

Det språkutvecklande arbetet ska dokumenteras i skolans dokument för pedagogisk planering. Den pedagogiska planeringen kan bli ett underlag för att beskriva elevers förmågor relaterat till ett innehåll.

Vi använder oss av och lutar oss dessutom mot följande litteratur:

Trageton: ”Att skriva sig till läsning”

Lövgren: Datorm som verktyg”

Wiklund: ”När kulturen knackar på skolans dörr”

Omfattning

- Tidsåtgång i arbetet för oss är en och en halv dag i veckan.

Upplägg:

- En upplevelsebaserad praktisk inledning för pedagogerna.
- 4-5 gånger praktiskt arbete med elever och pedagoger i de estetiska uttrycken. Samtal och reflektioner tillsammans med pedagogerna om lärande teorier och planering av innehåll i anslutning till varje lektion.
- Brita deltar i klassundervisningen mellan tillfällena för det estetiska arbetet, detta för att stödja det språkutvecklande arbetet i klassrummet. Syftet är att de båda miljöerna ska berika varandra.
- Uppföljning vid ett tillfälle

Dokumentation/utvärdering

Görs av berörd skolas pedagoger för sig och undertecknade för sig efter projektets slut när reflektioner och material samlas ihop. En sammanställning redovisas till i första hand BUF.

Medverkande pedagoger

Resp skolas pedagoger
Brita Holmfrid, Centrala stödteamet
Helén Nilsson
Anders Bergsjö

